

Erkki Koskenniemi

A flock of white birds is depicted in flight against a background of purple and blue. The birds are scattered across the upper and middle portions of the frame, with some appearing to fly towards the right. The background has a textured, watercolor-like appearance. The title text is positioned in the lower right quadrant, overlaid on the background.

**KIITOS-
LAULUKSI
MATKA
MUUTTUI**

Erkki Koskenniemi

KIITOS-
LAULUKSI
MATKA
MUUTTUI

Aurinko
KUSTANNUS

LUKIJALLE

Toimiessani raamattuopettajana minulta vei hävettävän kauan löytää itselleni oikea hetki omalle päivittäiselle raamatunlukemiselle. Opin sitten lopulta, että ellen lue Raamatua heti päivän alussa, se jää päivän kiireiden jalkoihin ja usein kokonaan lukematta. Totuin siis avaamaan Raamatun ennen kuin aloin tehdä muita töitä. Aamusta tuli minulle hetki, jolloin tein löydön toisensa jälkeen. Ne saattoivat kutkuttaa mieltä ja pakottaa kasvoille hymyn, mutta myös pohdittua päivän aikana pitkään. Tämä hartauskirja on valtaosaltaan näiden aamuhetkien satoa. Toivon sen rohkaisevan sinuakin sijoittamaan päiväsi säännöllisen hetken, jolloin elämän sana virtaa voimaksesi.

Moni aihe toistuu tässä hartauskirjassa varmaan liian usein. Yhden aiheen toistamista en häpeä ollenkaan. Jumala jakaa meille sekä ajallisia että iankaikkisia lahjojaan. Omistamiseen tottuu ja myös Jumalan lahjojen omistamiseen. Tänä olen nähnyt aamun valon ja saanut aamupala, en ole tuntenut viiltävää kipua, ympärilläni eivät vihellä kranaatit, vaan ympärilläni on rakkaita ihmisiä. Jumala on antanut Kristuksen tähden paikan Jumalan armonvaltakunnassa minulle,

joka en ole sitä mitenkään ansainnut. Ei ole kyse siitä, että en olisi saanut Jumalan lahjoja, vaan siitä, että en tunnista niitä enkä ymmärrä kiittää niitä. Sitä opettelen ja siihen rohkaisen muitakin. Ikivanhan perinteen mukaan nimenomaan aamu on kiitoksen aikaa. Aamukiitokseen on aina syytä ja se on hyvä alku päivälle. Sen antama tuki kantaa myös silloin, kun kuljetaan kohti synkkää yötä.

Edesmennyt appeni oli valoisa optimisti, jonka elämänsenteesta minulla olisi ollut enemmänkin opittavissa. Mielessäni on ollut hetki, jolloin hän lainasi valoisasti hymyillen Niilo Rauhalan säkeitä:

Lauluksi matka muuttui,
kiitoslauluksi vain.

Niin. Kiitoslauluksi matka muuttui. Ja sitä olen edelleen opettelemassa.

TAMMIKUUN 1. * Matt. 28:20

”Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.”

Vuoden vaihtuessa katsotaan taaksepäin, mutta ennen kaikkea eteenpäin. Mitä kaikkea tapahtuu tämän vuoden aikana? Miten selviävät omaiseni ja rakkaani? Miten voi tämän vuoden aikana Jumalan valtakunta, Kristuksen Kirkko?

Normaaliaikoina vuodenvaihde ei merkitse muuta kuin parin päivän lomaa ja pikkujuhlaa ystävien seurassa. Kun maailman todellinen olemus alkaa nostaa mustia pilviä vaarallisen lähelle, tilaa saa huoli, pelko ja jopa epätoivo. Emme luulleet näkevämme sotaa Euroopassa, mutta raunioiksi ammutut autiokaupungit ja valtavat sankarihautojen rivit ovat pakottaneet arvioimaan asiaa uudelleen. Jokaisen sodan aikana aseet ovat ottaneet uuden harppauksen ja ovat entistä tappavampia.

Kristus lähetti omansa maailmaan, ja hän jos joku tunsi sen todellisen olemuksen. Siitä huolimatta ja juuri sen vuoksi Ylösnoussut antoi omilleen tehtävän, joka on edelleen kesken. Siksi tässä maailmassa elää edelleen Kristuksen Kirkko, joka on valo tässä pimeässä maailmassa ja todellinen toivon yhteisö. Se on armonvaltakunta, jossa syntinen ja heikko saa joka päivä anteeksi kaikki syntinsä ja rohkeutta katsoa tätä maailmaa uusin silmin. Evankeliumi kuuluu liikkeelle, naapuriin, sukulaisten ja ystävien pariin ja kaikkeen maailmaan. Ja kaiken yllä on turvallinen ja ihana lupaus: Kristus on sinun kanssasi joka ainoa päivä, tänä vuonna ja niin kauan kuin elämäsi kestää.

TAMMIKUUN 2. * 2. Moos. 20:2-3

”Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka johdatin sinut pois Egyptistä, orjuuden maasta. Sinulla ei saa olla muita jumalia.”

Harva suomalainen kaataa puun, sahaa siitä pöllin, veistää jumalankuvan, sipaisee sen kullalla ja alkaa rukoilla sen edessä. Epäjumalia silti riittää, kun vain osaamme tunnistaa ne.

Viekö työ sinulta aikaa ja energiaa niin, että et ehdi olla avuksi läheisillesi etkä syventyä Jumalan valtakunnan aarteisiin? Onko jokin harrastus sinulle niin tärkeä, että et sen takia ehdi messuun? Pelkäätkö ihmisten reaktioita niin, että vaikenet Jumalan totuuksista? Onko elämäsi turva ennemmin pankkitilissä kuin siinä, että rakas Herramme on luvannut pitää huolen jokaisesta pääsi hiuksestakin?

Luterilaisen uskomme mukaan jokaisella on oma jumalansa, joko Raamatun Jumala tai joku muu. Jokaisella on jokin, joka on hänelle kaikkein tärkeintä. Sen mukaan hän suuntaa elämänsä ja siihen hän panee turvansa. Sen menettäminen merkitsee hänelle kaiken loppua.

Meidän Jumalamme ei suostu olemaan ihmisen elämässä yksi monista. Hän on Jumala isolla kirjaimella, ainoa todellinen ja olemassa oleva Jumala. Hän on ostanut sinut omakseen Kristuksen verellä ja kutsuu sinua luokseen. Hänen rakkautensa kanssa ei kukaan voi eikä saa kilpailla. Ja siksi haluan tänään rukoilla häntä ja pyytää: Herra, ole sinä minun Jumalani ja anna minun kääntää tarvittaessa selkäni kaikelle, aivan kaikelle, että en menettäisi sinua ja rakkauttasi!

TAMMIKUUN 3. * 2. Moos. 20:5

”Älä kumarra äläkä palvele niitä (muita jumalia), sillä minä, Herra, sinun Jumalasi, olen kiivas Jumala.”

Jumala kuvataan usein vanhaksi, pitkätukkaiseksi ja pitkäpartaiseksi mieheksi. Tätä mielikuvaa Raamattu tukee varsin niukasti. Paljon useammin meidän Herramme on ”kiivas” Jumala. Tämä ”kiivaus” ei tarkoita helposti mielenmalttinsa menettävää olentoa. Kyse on palavasta, mustasukkaisesta rakkaudesta. Niin kuin nuori mies ei suostu olemaan palavan rakkautensa kohteelle yksi monista miehenpuolista, Jumala ei siedä kilpakosijoita. Hän on kansalleen se yksi ja ainoa, eikä toista voi eikä saa olla.

Usko Jumalaan ymmärretään usein elämäntavaksi, joka kertoo mitä uskova saa ja mitä hän ei saa tehdä. Se on kaukana nyt piirretystä kuvasta. Usko ei ole elämäntapaa. Se on rakkaussuhde Jumalaan, ja siitä rakkaussuhteesta nousevaa elämäntapaa. Jumalan käsittämätön ja syvä rakkaus syntiseen ihmiseen sai hänet antamaan minun puolestani kaikkein suurimman uhrin, oman poikansa. Ja se rakkaus koskettaa ihmisen sydäntä ja muuttaa sitä tavalla, johon helvetillä pelotteleminen ei pysty koskaan.

Joka on ollut joskus elämässään korviaan myöten rakastanut, ymmärtää mistä on kyse. Ei ole kyse pakosta eikä velvollisuudesta, ja kuitenkin kalenteriin tulee kummasti tilaa ja samoin myös uskovan sydämeen Jumalalle: ”Rakkaani on minun ja minä olen hänen” (Laulujen laulu 6:3).

TAMMIKUUN 4. * Matt. 5:14

*”Te olette maailman valo. Ei kaupunki voi pysyä
kätöksessä, jos se on ylhäällä vuorella.”*

Ajelimme iltahämärässä ulkomailla, pitkin tiheästi asuttua jokilaaksoa. Tasaiseen ja harvaan asuttuun maisemaan totuneelle suomalaiselle se oli outoa: Vasten vielä valaisevaa taivasta katsoen melkein jokaisen kukkulan hahmon rikkovat rakennukset, usein korkeimpana linna tai kirkko. Näitä rakennuksia ei voinut kukaan piilottaa laaksossa liikkuvalla.

Jeesuksen omien sanojen mukaan hänen omansa ovat maailman valo eikä uskoa voi piilottaa. Se on välttämättä näkyvisä kaikille. Jumalan valtakunnan ja sen totuuden salaaminen on mahdotonta. Elämän suurimmasta asiasta ei voi vaieta. Tuntuu todella pahalta, jos ystävät häpeävät meitä eivätkä kehtaa näyttäytyä meidän seurassamme. Jeesuksen häpeäminen on vielä nolompaa, raskas synti, jossa ei ole selittelemistä.

Olen arka ja heikko kristitty ja saan tämän asian äärellä palata aivan perusasioihin. Me emme usko Kristukseen siksi, että olemme erinomaisia ihmisiä. Tarvitsemme häntä siksi, että me olemme heikkoja ja syntisiä. Yksi paha synti on arkuus ja pelkuruus. Senkin tuon Jumalan eteen ja opettelen luottamaan siihen, että saan senkin Kristuksen tähden anteeksi. Me elämme armosta emmekä omasta kyvystämme.

Huomaan jatkuvasti, miten lähestyn aihetta hyvin itsekäästi. Onhan arkuuteni ongelma minullekin, mutta lopulta kyse ei ole minusta, vaan nimenomaan ystävästäni, työtoveristäni, naapuristani tai sukulaisistani, joka tarvitsee Kristus-

ta, ainoaa auttajaa. Sitä varten avaan Raamatun, siksi käyn messussa, siksi koetan pitää kiinni säännöllisestä rukousemästä ja siksi pyydän: Rakenna sinä, Herra, lopultakin tälle kalliolle kaupunki, joka näkyy, ja anna uskallusta olla valona tässä maailmassa.

TAMMIKUUN 5. * 1. Moos. 1: 1

Alussa Jumala loi taivaan ja maan

Raamattu alkaa luomisesta ja päättyy luomiseen. Mitä sillä välillä kerrotaan, on kerrottu opastamaan meidät kotiin. Paikkamme on Jumalan luona.

Jumala loi kaiken hyväksi. Syntiinlankeemus johti hyväksi luodun maailman turmelukseen. Ihminen ajettiin ulos paratiisista, pois Jumalan yhteydestä. Koko Raamattu kertoo siitä, miten hänelle tehtiin tie takaisin Jumalan luo.

Jumala luo uutta. Hän luo kerran uuden taivaan ja uuden maan, ja koko näkyvä luomakunta katoaa. Tilalle tulee uutta, parempaa, täydellistä. Mikä täällä on pahaa ja viallista, katoaa eikä palaa. Mikä täällä on ihanaa ja kaunista, nousee esiin moninkertaisesti ihanampana ja täydellisempänä.

Mutta Jumala luo myös uutta lähempänä sinua. Jokainen kristitty on, kuten Uusi testamentti sanoo, luotu uudeksi (2. Kor. 5:17; Gal. 6:15). Kannat sisälläsi kappaletta uutta, tulevaa maailmaa. Se ei ole omaa jumalallista henkeäsi, vaan Kristuksen syntisen ihmisen sydämeen tuoma uusi ihminen. Se taistelee oman, vanhan ja langenneen olemuksesi kanssa. Sinun sydämässäsi on kaksi ihmistä, uusi ja vanha, ja niiden välillä

taistelu. Noudatanko tänään uuden vai vain vanhan ihmisen tahtoa?

Käännän tänään katseeni kohti Jumalan maailmaa, tulevaa ja täydellistä uutta luomakuntaa. Sinne on kutsuttu syntinen ja heikko ihminen. Se on sinunkin kotisi. Ja se vaikuttaa siihen, miten tänä vuonna elät.

TAMMIKUUN 6. * Joh. 1:29

Johannes sanoi: ”Katsokaa: Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!”

Johannes Kastaja oli saarnannut kovasanaisesti syntiä ja luopumusta vastaan. Ihmiset kuuntelivat ja sydämet murtuivat. He tunnustivat syntisyytensä, ja Johannes kastoi heidät Jordanissa. Katse kohotettiin kohti tulevaa. Johanneksen jälkeen tulee toinen, suurempi hahmo. Mutta kuka ja millainen?

Jordanin rannalle ilmaantui Jeesus Nasaretilainen. Johanneksen sormi etsi hänet väkijoukosta ja kääntyi osoittamaan häntä. Siinä hän oli. Jumalan Karitsa. Tässä tuli hän, joka luovattiin tulevaksi. Tätä varten oli tullut edellä kulkija, Johannes. Tie oli auki suuremmalle, ja Johanneksen oli aika astua takariviin.

Kaukaisen idän ääriältä äärimmäiseen länteen kokoontuu Jumalan kansa messuun. Ehtoollisella kaikuvat Johannes Kastajan sanat. Kristus tuli tähän maailmaan uhrikaritsaksi, sovitushriksi koko langenneen maailman puolesta. Hän toi rauhan pyhän Jumalan ja syntisen maailman välille. Karitsan veri puhdistaa saastaisen putipuhtaaksi. Jumalan Karitsa

otti pois maailman synnin ja kantoi ne Golgatan kukkulalle. Langenneella ihmiskunnalla on ilo, valo ja toivo. Loppiaisen saarna kaikuu nyt kaikkialla.

Sanoja mahtuu maailmaan paljon. Muutamat sanotut sanat kulkevat kaikuna tuhansien vuosien jälkeen. Mitä Johannes Kastajan huulilta kuultiin, ei unohdu koskaan.

TAMMIKUUN 7. * Saarn. 7:10

*Älä kysele, miksi asiat ennen olivat paremmin kuin nyt,
sillä et sinä viisauttasi sitä kysy.*

Raamatun viisauksikirjojen lukijan suu kääntyy kerta toisensa jälkeen leveään hymyyn ja ilmoille purskahtaa nauruntirskahdus. Muutama vuosituhat sitten kirjoitettu sana osuu aivan nappiin ja kertoo, ettei ihminen muutu koskaan. Samanlaisia me olemme kuin ihmiset silloin joskus, vaikka kaiken pitäisi olla nykyään aivan toisenlaista. Saan vaikeuksitta silmienero vanhan israelilaisen papan tai mummon, joka valittaa nykyistä surkeaa maailmaa ja kaipaa vanhoja hyviä aikoja. Kyllä ennen sentään ... Ei tuollaista ennen vanhaan ollut ...

Synkistely ja vanhojen hyvien aikojen haikailu on vanhas-taan pesiytynyt niiden joukkoon, jotka haluavat olla uskollisia Raamatulle. Ongelmia totisesti meidän aikanamme on, mutta niin oli myös muutama vuosikymmen sitten, vaikka ehkä toisenlaisia. Tämä maailma on synnin tahrима. Niin se oli sata vuotta sitten ja niin se on nytkin. Ei se siitä muuksi muutu, vaan kulkee kohti lopullista tuhoaan.

Jumalan omalla katse ei ole peruutuspeilissä, vaan edessäpäin. Jumala tietää mitä tekee. Hän piti tämän maailman kädessään sata ja tuhat vuotta sitten ja pitää tälläkin hetkellä. Kaikkein suurimpien vaikeuksien keskellä Herra Jeesus kehottaa omiaan nostamaan päänsä, sillä meidän vapauttamisemme hetki on lähellä. Pyydän voimaa Jumalalta jättämään hyödyttömän marinan ja katsomaan häneen, joka on luvannut pitää omistaan huolta tämän maailman viimeiseen hetkeen asti.

TAMMIKUUN 8. * Matt. 9:12

”Jeesus kuuli sen ja sanoi: ’Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat.’”

Jeesus kulki tulliaseman ohi ja näki siellä istuvan miehen, Matteuksen. Hän katsoi miestä ja sanoi hänelle: ”Seuraa minua!”. Siitä paikasta Matteus nousi ja lähti seuraamaan Kristusta. Elämä muuttui hetkessä. Se oli kuitenkin monelle miehen ja hänen konnantekonsa tunteneelle liikaa. Tätä miestä ei haluttu Jumalan omien joukkoon.

Sekä Jeesuksen omat että varsinkin ulkopuolella olevat ymmärtävät jatkuvasti väärin ratkaisevan tärkeän asian. Luulemme, että tulemme kirkkoon siksi että olemme hyviä ihmisiä ja kristillisyyttä kuuluu hyvän ja kunnollisen ihmisen tyyppilliseen elämäntapaan. Huonot ihmiset eivät tietenkään tule eivätkä voi tulla Jeesuksen luo. Me emme kuitenkaan ole Jeesuksen luona sitä varten, että olemme hyviä ihmisiä. Olemme tulleet Jeesuksen luo siksi, että olemme huonoja, heikkoja, pahoja ja

syntisiä ihmisiä. Vain sellaiset tarvitsevat syntien anteeksiantamusta. Muuta tärkeämpää Jeesuksella ei ole annettavana.

Ohikulkeva Herra näki Matteuksen. Vain hän tiesi, mitä miehen ajatuksissa liikkui. Vain hän tiesi, että mies oli sydämessään sairas ja tarvitsi parantajaa. Ja vain hän saattoi kutsua Matteuksen syntisten sairaalaan, missä Jumalan ilmaiseksi lahjoittama armo tekee ihmisen terveeksi.

TAMMIKUUN 9. * Mark. 1:19–20

Jonkin matkaa kuljettuaan Jeesus näki Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja hänen veljensä Johanneksen. Hekin olivat veneessä, verkkojaan selvittelemässä. Jeesus kutsui heti heidät. He jättivät isänsä Sebedeuksen ja tämän palkkalaiset veneeseen ja lähtivät seuraamaan Jeesusta.

Tuhansien vuosien jälkeen Gennesaretin järvi on säilyttänyt lumoavan kauneutensa. Veden ylikäyttö on laskenut järven pintaa, mutta aurinko kultaa edelleen ympäröivät vuoret, Kyyhkysolaa pitkin laskeutuu iltapäivän tuuli kuten ammoisina aikoina ja aamutyyni järvi saattaa kysymään, miten aika voi pysähtyä näin. Hakeudu tänne, jos haluat sukeltaa Jeesuksen aikaan ja kuvitella, miltä kaikki silloin mahtoi näyttää. Aikanaan Gennesaretin järvellä liikkui joka yö satoja kalastusveneitä. Paljon käytettyyn venemalliin mahtui kymmenisen miestä, eivätkä he olleet yökalassa huvin vuoksi. Järvi toi elannon tuhansille. Galilean kaloja säilöttiin ja vietiin lähelle ja kauas.

Kaksi miestä oli valmistelemassa verkkojaan seuraavaa yötä varten. Rannalle ilmaantui mies, vielä nuori, vain 30-vuotias. Vain muutama sana, mutta ne koskettivat sydäntä syvältä. Verkot putosivat käsistä veneeseen. Miehistä tuli ihmisten kalastajia. Niin lähtivät Jaakob ja Johannes, kuten olivat lähteneet Simon ja Andreas. Veneeseen jäi isä ja jäivät palkkalaiset. Tie kutsui mukaansa – mutta minne?

Jeesuksen tapa kutsua mukaansa oli hämmästyttävä. Vain muutama sana ja ihmiset jättivät kaiken ja lähtivät. Hämmästyttävintä on, että hän toimii kahden vuosituhannen jälkeen edelleen samoin. Yksi Raamatun sana osuu sydämeen ja antaa kutsun tielle, jolla kaikki taakat saa laskea Kristuksen harteille ja paljon väärin tehnyt saa kaiken anteeksi. Ja se tie vie perille asti.

TAMMIKUUN 10. * 1. Kun. 19:14

Elia vastasi: ”Hellittämättä olen taistellut puolestasi, Herra, kaikkivaltias Jumala, kun israelilaiset ovat hylänneet sinun liittosi. He ovat hajottaneet alttarisi ja tappaneet profeettasi, niin että vain minä olen jäänyt jäljelle. Nyt he etsivät minua riistääkseen minultakin hengen.”

Jumalan puolesta rohkeasti taistellut Elia kohtaa Jumalan Horebin vuorella. Selvittyään hengissä valtavan esinäytöksen valtavasta myrskystä, maanjäristyksestä ja tulesta vapiseva profeetta kuulee hiljaisen äänen ja hän ymmärsi kohdanneensa Jumalan. Hän peitti päänsä vaatteella, koska hänen silmänsä

eivät kestäneet Pyhän näkemistä. Oli aika tyhjentää sydän Jumalan eteen ja kertoa hänelle, missä nyt mentiin. Kaikki muut Herran profeetat oli tapettu, Herran alttarit murskattu ja koko kansa palvoi Baalia. Tilanne oli toivoton ja kaikki oli menetetty.

Pessimismi ja synkistely ovat usein Raamatulle uskollisen kristityn erityisosaamista. Kirkko on luopunut Raamatusta, kirkoissa saarnataan niitä ja näitä eivätkä ihmiset välitä hiukkaakaan sen enempää Jumalasta kuin hänen käskyistään. Niin synkisteli Eliakin, ja kaikki hänen sanomansa oli vielä totta. Yhden asian Jumala tekee kuitenkin heti selväksi hänen edessään seisovalle profeetalle: Jumalan kaikkivalta ei ole kadonnut mihinkään. Elia saa käskyn kääntyä takaisin sinne, mistä tulikin, ja toteuttaa ne määräykset, jotka Herra hänelle nyt antoi. Yksin hän ei ollut, vaan hänen kanssaan oli tuhansia miehiä ja ennen kaikkea pyhä kaikkivaltias Jumala.

Kun katson ympärilleni ja olen huolissani koko maailmasta, opettelen kohottamaan katseeni kohti suurta Jumalaa. Hän on luonut tämän maailman sanallaan ja sanallaan hän saa sen kerran liikkumaan. Kaikki maailman kansat ovat hänen edessään niin kuin pisara vesisangon uurteessa. Ihmiset tekevät mitä voivat, Jumala tekee mitä tahtoo. Niin että miksi siis synkistelen?